

om het te laken dat verschillende geneesheeren verzocht werden den patiënt te zien, wat niets beteekende, daar de bacteriologie het beslissende woord te spreken had. Het was dus volgens hem een groote fout, dat deze geneesheeren (KRAUS en HAHN) in de barak toegelaten werden, maar nog grooter fout, dat zij er weder uitgelaten werden!

Daarna voerde MENDELSONN, de geneesheer, die SACHS het eerst behandeld heeft, nog het woord. Hij deelde o.a. mede, dat hij, zoodra hij de bevestiging van zijn diagnose vernomen had, zich tijdelijk uit de praktijk teruggetrokken heeft, omdat hij zich als mogelijke overbrenger van pest beschouwde.

De voorzitter maakte van de gelegenheid gebruik hem dank te zeggen, dat hij door de ziekte zoo spoedig te herkennen en aan te geven Berlijn van het uitbreken eener epidemie gered had.

In de vergadering van 1 Juli sprak Prof. PLEHN over het Berlijnsche pestgeval en zijn epidemiologische beteekenis (*Berl. klin. Wochenschrift* n°. 29). Hij bestrijdt op grond van zijn persoonlijke ervaring, in Indië en Egypte opgedaen, de meening dat zulke op zich zelf staande gevallen aanleiding tot een epidemie zouden kunnen geven. Tegenover de opmerking van ROSENBERG in de vorige vergadering, dat de Regeering onverantwoordelijk zou hebben gehandeld door de geneesheeren, die SACHS gezien hadden, niet te isoleeren, plaatst hij zijn ervaring, dat de pest volstrekt niet zulk een contagieuse ziekte is. In Indië gaan de geneesheeren ongestoord van de pestbarakken naar hun patiënten in de stad en verkeerden in de gezelschappen zonder dat infecties daarvan het gevolg zijn. Hij geeft toe, dat bij pestpneumonie de contagiositeit grooter is dan bij builenpest. Zeer groot is het infectiegevaar bij obducties van aan pest overledenen. Dat de pest toch in Indië zulk een groote verspreiding heeft en zoo hardnekkig blijft heerschen, is een gevolg van de ongunstige hygiënische toestanden waarin de gekleurde bevolking leeft; Europeanen krijgen haast nooit de pest. Van de serumtherapie resp. prophylaxe zegt hij geen overtuigende resultaten gezien te hebben. Men behoeft dus geen vrees te hebben, dat zulke enkele gevallen, zooals zij ook een enkele keer door schepen aangevoerd kunnen worden, uitgangspunt van een epidemie zullen worden.

Hierna werd de discussie over dit onderwerp gesloten.

In de Verein für innere Medicin hield Prof. KIRCHNER een voordracht over hetzelfde onderwerp, die in de *Deutsche medicinische Wochenschrift* n°. 26 en 27 te vinden is.

— **Hypnotische voorstellingen.** Het cultusministerie heeft een beschikking openbaar gemaakt, waarbij herinnerd wordt aan een besluit, in 1881 genomen, waarin openbare voorstellingen van zoogenaamde magnetiseurs wordt verboden, omdat deze nadeelig kunnen zijn voor de personen, die als medium dienen. Thans is een geval van ernstige benadeeling der gezondheid voorgekomen bij iemand die bij een openbare voorstelling was gehypnotiseerd. De minister wijst daarom de politie-autoriteiten er op, dat hypnose, magnetisme en suggestie als gelijksoortige zaken te beschouwen zijn en niet in het openbaar mogen worden toegepast (*Deut. med. Wochenschr.*).

LONDEN. — Goedkoope woningen. De Londensche County Council heeft tot nu toe 15 miljoen gulden besteed aan de oprichting van werk-

manswoningen, bijna 4000 in getal, die aan 20000 personen huisvesting verschaffen. Bemoedigend is de mededeeling, dat de opbrengst der huren in den laatsten tijd niet alleen de rente der bestede kapitalen en de kosten van onderhoud heeft opgeleverd, maar ook al de tekorten van vroegere jaren heeft gedekt, terwijl bovendien een overschot in het reservefonds is gestort. Binnen zestig jaren kan al het ten koste gelegde kapitaal zijn afgelost. Door de vergemakkelijking van het vervoer per tram naar afgelegen wijken gaan meer en meer onbemiddelden uit de overvolle stadswijken naar buiten wonen. Het woningtoezicht op de oudere wijken wordt overigens veel te slap toegepast. *The Brit. med. Journ.* vestigt zijn hoop op een kortelings ingediende woningwet.

PARIJS. — **Opleiding voor gerechtelijke geneeskunde.** In verband tot de faculteit voor geneeskunde is een instituut voor medicina forensis en psychiatrie tot stand gekomen met het doel om geneeskundigen, zoowel Franschen als vreemdelingen, tot gerechtelijke deskundigen op te leiden. De Fransche kweekelingen van het instituut kunnen zich aan een eind-examen onderwerpen, om een diploma te verwerven. Wie dit niet wenscht ook een vreemdeling, krijgt een getuigschrift dat hij de lessen aan het instituut heeft gevolgd. Het instituut staat onder leiding van den deken der faculteit voor geneeskunde en de hoogleeraren in de gerechtelijke geneeskunde en psychiatrie, bijgestaan door agrégés libres en de hoogleeraren in de toxicologie, anatomie en histologie. De cursus in de gerechtelijke geneeskunde en de psychiatrie duren ieder een jaar. Bij den eerste behooren praktische oefeningen in de autopsie en in het scheikundig, microscopisch en physiologisch onderzoek. Bij het psychiatrisch onderwijs zullen klinische demonstraties plaats hebben, in het bijzonder op gerechtelijk gebied (*Lancet*).

STRAVTSBURG. — **Zoogende grootmoeders.** Bij een onderzoek over de beteekenis der natuurlijke voeding als voorbehoedmiddel tegen rachitis heeft SIEGERT voorbeelden ontmoet van bijna ongelooflijk zoogvermogen, waaronder die van 5 grootmoeders, die ieder 9 tot 17 kinderen hadden voortgebracht en bovendien haar kleinkinderen hebben gevoed. N°. 1 zoogt op 43 jarigen leeftijd des daags het kind harer schoondochter, die uit werken gaat. Haar eigen kind is een half jaar ouder dan haar kleinkind. N°. 2 speende haar kind ter wille van het kleinkind, omdat de moeder geen zog had. N°. 3, 41 jaar oud, nam naast haar kind het even oude kleinkind in de kost; dit liep alleen toen het één jaar werd. N°. 4 was 42 jaar oud en speende haar kind toen het een half jaar oud was, om haar kleinkind nog een half jaar te zogen. De vijfde heeft het kind harer vierde dochter een jaar lang gezoogd, omdat de vader zijn vrouw het zogen verbood, opdat zij haar figuur niet zou bederven. Zij is 47 jaar oud, leeft onder ongunstige maatschappelijke omstandigheden en is uit een gezin van 17 kinderen, die allen gezoogd zijn en in leven zijn gebleven. Negen harer zusters zijn gehuwd; 8 hebben kinderen, die zij zogen. De grootmoeder heeft haar 9 kinderen gedurende tezamen 18 $\frac{1}{4}$ jaar aan de borst gehad en buitendien 2 kinderen als min gezoogd, ieder 1 $\frac{1}{2}$ jaar lang en ten laatste haar kleinkind. Al deze kinderen zijn vrij gebleven van rachitis en slechts één, een zeer dik kind, stierf plotseling (*Münch. med. Wochenschr.*).